

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.03.2017 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ България губи европейски средства, ако строежът на българо-гръцката газова връзка не започне догодина

Петьо Иванов: Искането на „Булгаргаз“ синьото гориво да поскъпне от април с 32 на сто е „разумно“ и обосновано. България ще загуби европейски средства, договорени по предприєдинителната програма, ако реалният строеж на българо-гръцката газова връзка не започне догодина, предупреди шефът на Българския енергиен холдинг /БЕХ/ Петьо Иванов. Евентуално забавяне може да струва на страната ни и договора за доставка на синьо гориво от Азербайджан, предупреди той:

Рискът е продиктуван от това, че ако ние до 2020 година не въведем в експлоатация газопровода, съответно няма да имаме възможност да пренасяме количествата природен газ и ще сме в нарушение на нашите договорни отношения с Азербайджан. Без обезпечаването на тези количества, тръбата много трудно може да бъде конкурентоспособна, съответно да бъде изградена.

Искането на „Булгаргаз“ синьото гориво да поскъпне от април с 32 на сто е „разумно“ и обосновано, каза още в интервюто си за „Хоризонт“ Петьо Иванов:

Смея да твърдя, че действително това са реални цифри, и въпреки, или ако бъде увеличена с около 30 % цената на газа, в района ние ще продължаваме да бъдем достатъчно конкурентоспособни.

„Булгаргаз“ трябва да внесе окончателното си предложение за цената на природния газ до утре. От Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ поискаха от компанията да потърси вътрешни резерви, за да не се налага голямо поскъпване.

в. Сега

✓ Стратегия критикува досегашната работа на Банката за развитие

След почти 20-годишно съществуване Българската банка за развитие (ББР) отново си поставя стратегическата цел да подпомага развитието на малките и средни фирми в страната чрез евтин кредитен ресурс. На заседанието си вчера служебното правителство трябваше да гласува стратегия за развитие на ББР, но точката бе отложена с мотива, че в ръководството на финансовата институция има промени и новите хора искат по-подробно да се запознаят с документа. Става дума за финансиста Красимир Ангарски, който преди дни влезе в Надзорния съвет на държавния трезор. Стратегията е публикувана за обществено обсъждане в сайта на финансовото министерство от две седмици.

В документа има сериозни критики към досегашната дейност на ББР и двете ѝ дъщерни дружества - Националният гаранционен фонд и Микрофинансиращата институция Джобс. На първо място като пропуск е посочен провалът на банката да защити необходимостта от държавна гаранция по пасивите си. Това пряко е повлияло на взаимоотношенията ѝ с банките партньори, както и на мащаба и цената на финансирането, което може да осигури. Припомня се и неуспешният опит за участие в инициатива JEREMIE на Еврокомисията и Европейския инвестиционен фонд. Решението банката да не участва в администрирането на проекта е елиминирало възможността за дългосрочна и стратегическа капитализация, се казва в документа. Отбелязано е още, че в определени периоди от развитието си ББР е провеждала непоследователна политика и е поемала неприсъщи цели и неосъществими задачи като програмите за пряко кредитиране на малки и средни предприятия, без да има изградена клонова мрежа. Редица други грешни решения и negliжиране на атрактивни финансови инструменти са предизвикали загуба на интерес у банките партньори и съмнения в статута на ББР, че действат като банка за развитие. Припомнят се и многократните кадрови промени в различните управленски нива и тежестта на специалисти.

Преди време Димитър Димитров, който бе в Надзорния съвет на ББР, алармира, че 70% от директните кредити на ББР отиват в 20 фирми, а близки до бившите управляващи дърпали конците на банката. Според него кредити се отпускат предимно на големи корпорации, въпреки шумно прокламираната цел на фокус да са малките и средните предприятия. Според новата стратегия приоритет за ББР ще бъде улесняването на достъпа до финансиране на микро, малки и средни предприятия основно чрез продуктите на дъщерните дружества на банката. Нов акцент ще бъде програма за финансиране на стартиращи фирми. ББР ще се преориентира и към индиректно финансиране чрез партниращи банки за сметка на намаляване на дела на директното кредитиране. Към 2020 г. съотношението индиректно към директно кредитиране следва да бъде 60:40, се казва в стратегията.

✓ Какъв би бил икономическият ефект за България от Европа на скорости

Въпросът е как ще се балансира бюджетът на Общността след брекзит и означава ли това по-малко средства за догонващите държави като България

Европа и в момента е на различни скорости.

Четири държави – Германия, Великобритания, Франция и Италия, дават над 60% от парите за целия Европейски съюз. И на практика получават по-малко, отколкото дават.

На другия полюс са държави като Полша, Чехия, Румъния, България, които получават достъп до повече евросредства, отколкото внасят.

Така и в момента имаме няколко скорости в Европа.

Въпросът е как ще се балансира бюджетът на Общността след брекзит и означава ли това по-малко средства за догонващите държави като България.

„Този вариант, който предлагат, е най-лошият за България. Страните, които имат по-голям икономически потенциал, ще имат по-голям растеж, отколкото страни в периферията, като България и Румъния. Даже има огромна опасност България да направи заден ход поради обезлюдяване, коментира икономистът проф. Боян Дуранкев от УНСС.

Според други проблем няма, тъй като и в момента държавите са на различни пътеки – България например не е нито във валутния съюз, нито в Шенген.

Икономистите обаче са единодушни, че след брекзит начинът, по който се харчат европари, ще се промени.

„След брекзит фондовете, които ще се дават на по-слабо развитите страни, ще бъдат много по-малко“, смята проф. Дуранкев.

„Намаляване на тези лесни пари всъщност може да бъде позитивно за българската икономика, оздравяващо за българската икономика“, казва икономистът Десислава Николова.

Според други е необходимо дори увеличаване на парите за по-бедните, за да достигнат в следващите 20 години средния стандарт на живот в Европа.

Дори и на противоположни позиции икономистите са единодушни, че страната ни трябва да разчисти собствения си двор, ако иска да се доближи до стандарта на старите членки, а това минава през борбата с корупцията.

Така, дори и да не се стигне формално до Европа на скорости, докато не отпадне мониторингът над съдебната ни система, България на практика ще остане периферията на общността.

[Econ.bg](#)

✓ Над 200 хил. сменили пенсионния си фонд за година

Общо 52 389 осигурени лица от подалите заявления през четвъртото тримесечие на 2016 г. са променили участието си във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване

През 4-то тримесечие на 2016 г. в пенсионните фондове са подадени 61 940 заявления за промяна на участие и прехвърляне на средства от един пенсионен фонд в друг.

Общо 52 389 осигурени лица от подалите заявления през четвъртото тримесечие на 2016 г. са променили участието си във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, съобщават от КФН.

Общата сума на прехвърлените средства в друг пенсионен фонд от съответния вид е 122 595 хил. лв.

Осигурените лица, възползвали се от правото си за промяна на участие и прехвърляне на средства от индивидуалните партии през 2016 г., са общо 206 292.

Общият размер на прехвърлените средства от началото на годината е 458 648 хил. лв.

[Investor.bg](#)

✓ Ректори на университети от Северна България искат нов начин на финансиране

Сегашната методика с държавна поръчка не е съобразена с особеностите на регионите, твърдят ръководителите на висшите училища

Нов начин на финансиране на държавните университети в страната поискаха на работна среща седем ректори на висши училища в Северна България. Според тях сегашната методика за финансиране на висшите учебни заведения не е съобразена с особеностите на регионите.

Ректорите се обяха срещу Постановление 64 от миналата година, в което се посочва, че максимално допустимият брой студенти в държавните университети се определя само на база на приетите по държавна поръчка от предходната година, предаде БНР.

„В момента държавата се оттегля и само за две години мога да кажа, че примерно при нас в Икономическия университет с близо 40% намалява държавната поръчка. Нали разбирате, че няма как един университет толкова бързо да се адаптира към тази промяна и би следвало държавата да помисли за плавен преход“, обясни ректорът на Икономическия университет във Варна проф. Пламен Илиев.

„Ние сме съгласни, че трябва да има редуциране в определени професионални направления, но това трябва да става нормално. Всеки от нашите университети за региона е една значима структура. Само за Варна нашият университет генерира около 70 милиона лева, които влизат в местната икономика.“

Според ректора на Шуменския университет проф. Георги Колев никой не иска да учи химия, физика, българска филология, а няма и учители по тези дисциплини.

Той е на мнение, че висшите учебни заведения извън столицата са оцетени и не се отчитат регионалните приоритети. Днес ректорите ще заявят проблемите си на извънредно заседание на Съвета на ректорите в присъствието на служебния министър на образованието проф. Николай Денков.

[Капитал Дейли](#)

✓ България е на опашката по навлизане на цифровите технологии в ЕС

Слабото представяне в сфери като дигиталните умения и цифровизацията на бизнеса спъва развитието на дигиталната икономика в страната

България е на предпоследно място в Европейския съюз (ЕС) по навлизане на цифровите технологии, като зад нас за поредна година остава само Румъния. Това показват тазгодишните резултати от индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI), изготвян от Европейската комисия (ЕК) с цел оценка на напредъка на страните - членки на ЕС, към цифрова икономика и общество. Лидер в подреждането и през 2017 г. остава Дания, следвана от Финландия и Швеция.

При изчисляването на индекса DESI се отчитат различни показатели, разделени в пет основни категории – свързаност, човешки капитал, използване на интернет, внедряване на цифрови технологии и цифрови обществени услуги. България изостава при почти всички от тях (виж графиката).

В дъното

През 2016 г. всички държави членки са подобрили представянето си по DESI, като най-съществен напредък отбелязват Словакия и Словения – при тях стойността на индекса се подобрява с 0.04 пункта при средно за ЕС 0.028. Най-скромно е повишаването на индекса в Португалия, Латвия и Германия - с по под 0.02 пункта. В България ръстът е с 0.02 пункта до 0.37. За последните 12 месеца България отчита напредък по отношение на ширококоловия интернет достъп и развитието в областта на отворените данни, но продължава да се представя слабо в сфери като дигитални умения, цифровизация на бизнеса и на цифровите услуги. Това действа като спирачка пред по-нататъшното развитие на цифровата икономика и общество в България, посочват авторите на проучването.

По отделните компоненти

Областта, в която страната се класира най-високо, са цифровите обществени услуги. И там обаче позицията е в дъното – 25-о място при 23-а позиция година по-рано. "България постигна напредък в предоставянето на обществени онлайн услуги благодарение на развитието си в областта на свободно достъпните данни, с което се превърна в една от определящите новите тенденции страни в ЕС. При все това гражданите не използват услуги за електронно управление, колкото други европейци", отчитат от ЕК.

Влошава се и класирането по показателите за свързаност, използване на интернет и внедряване на цифрови технологии – и в трите категории страната отстъпва от 23-о до 26-о място. Макар и все повече българи да имат достъп до високоскоростен мобилен ширококолов интернет, цената на фиксираните ширококолови връзки остава сравнително висока, а разполагаемият спектър за електронни съобщителни услуги е един от най-малките в ЕС, посочват авторите на доклада. Те отбелязват още, че българите използват интензивно интернет за видеоразговори и за участие в социални мрежи, но, средно погледнато, имат много по-малко онлайн дейности в сравнение с други европейци.

По отношение на внедряването на цифрови технологии се посочва, че България продължава да изостава при цифровизацията на бизнеса. "Особено в областта на електронната търговия, малките и средните предприятия рядко използват канали за електронни продажби и техният оборот от такива продажби е най-ниският в ЕС", се посочва в доклада. В категорията за човешки капитал България е на 27-а позиция, а основните заключения в областта са притеснителни – макар и над половината от българите (58%) да са свързани онлайн, две трети от населението на страната няма основни цифрови умения, а броят на дипломираните специалисти в областта на науката, техниката, инженерството и математиката не се е увеличил въпреки нарастващото търсене на трудовия пазар.

[Money.bg](#)

✓ МФ отчита повишена събираемост на местните данъци

Анализът на Министерството на финансите показва, че общините подобряват събираемостта на местните приходи и се подобряват финансовите показатели на редица общини. През 2016 г. намалява броят на общините, отговарящи на условията за финансово оздравяване спрямо 2015 г.

Наблюдава се относително еднаква структура на разходите по икономически елементи, но се отбелязват и тенденции за по-добро управление на бюджетните средства през 2016 г. спрямо 2015 г. от страна на редица общини.

През 2016 г. броят на общините с отрицателно бюджетно салдо достига 60, което представлява 22,6% от всички общини на територията на страната, при 156 за 2015 г. (или 58,8% от общините). Основен фактор за подобряване на този показател са въведените механизми в общините за наблюдение и контрол върху приходите.

Повишава средното равнище на събираемост на данък недвижими имоти от 68,32 на сто през 2015 г. на 73,43 на сто за 2016 г. При данък превозни средства показателят се подобрява от 63,40 на сто през 2015 г. на 69,58 на сто.

През 2017 г. отпадат от списъка за финансово оздравяване 15 общини, за които допусканията са, че приетите от тях мерки и планове за оздравяване са довели до положителни резултати и подобряване на един или повече от показателите, въз

основа на които се прави оценка на финансовото им състояние. Това са общините Кресна, Лясковец, Кирково, Дупница, Рила, Ловеч, Батак, Карлово, Доспат, Мадан, Рудозем, Смолян, Костенец, Опан, Омуртаг.

Нови 11 общини попадат в списъка за оздравяване за първи през 2017 г.: Созопол, Сунгурларе, Бяла, Белоградчик, Брегово, Криводол, Оряхово, Кочериново, Лесичово, Белене и Ветово.

На този етап са предоставени от Министерството на финансите безлихвени заеми за оздравяване на две общини - Перник за 4 млн. лв. и Белово за 2 млн. лева.

[Investor.bg](#)

✓ Ускоряват приемането на наредбите за отпадане на ДДС върху дарените храни

Огнян Герджиков даде срок от две седмици на три министерства да изготвят нормативната база

Служебният премиер Огнян Герджиков е възложил подготовката на подзаконовите актове, с които реално да отпадне ДДС върху дарените храни.

Министрите на земеделието, на труда и на финансите трябва да се справят със задачата в срок от две седмици, съобщи правителственият говорител Ирина Белчева.

Вчера омбудсманът Мая Манолова обяви, че приетият закон не работи в полза на нуждаещите се, защото липсва подзаконовата нормативна база за прилагането му.

С приетите промени в Закона за ДДС от тази година отпада данъкът добавена стойност (ДДС) за дарените храни. Целта на поправките е да мотивират големите хранителни вериги да даряват храна, вместо да я изхвърлят.

Законовият текст за отпадането на ДДС върху дарените храни обаче не е в сила, защото не е готова подзаконовата нормативна база, която на практика да освободи дарените храни от налога. Целта е възможно най-скоро министерствата да издадат съответните подзаконови актове, за да имат стимули производители и търговци на храни да даряват.

Националният омбудсман Мая Манолова вчера даде старт на кампанията "Великден за всеки". Предвижда се в тазгодишното издание на кампанията обхванатите пенсионери да получат ваучер за храна, валиден в 5 хиляди обекта и не по списък "брашно, ориз, макарони", а да могат да закупят това, което е необходимо за празничната трапеза.

За целта започва SMS кампания на кратък номер 1255 и открита дарителска сметка, в която хората могат да превеждат дори минимални суми.

Резултатите от миналата година сочат събрани дарения за 1 милион лева, с които са били зарадвани 33 хиляди пенсионери с ваучери за храна и още хиляди – с хранителни пакети.

По данни на Българската хранителна банка всяка година се унищожават над 670 хил. тона храна. В същото време 21,2% от българите, или 1,54 млн. души, живеят в бедност.

[Manager.bg](#)

✓ Учителите ще получат увеличението на заплатите си през март

Учителите ще получат увеличението на заплатите си през март, съобщи говорителят на служебния кабинет Ирина Белчева. „Тези увеличения ще бъдат изплатени със задна дата и ще бъдат получени накуп през март“, допълни тя.

Във връзка с отпадането на ДДС върху дарените храни, влязло в сила от началото на тази година служебният премиер е възложил на министрите на земеделието, на финансите и на социалния министър да подготвят в двуседмичен срок необходимите подзаконови нормативни актове за прилагане на закона, за гарантиране на достъпа на храните до хранителната банка в полза на нуждаещите се.

Правителственият говорител съобщи още, че МС обмисля промени в нормативната уредба, регламентиращи условията и реда за интеграция в България на хора с международна закрила. Търсят се възможности за по-категорично отстояване на националния интерес и гарантиране на сигурността на страната, без да се излиза от рамките на международните правни рамки, по които сме страна, и в унисон с европейското законодателство.

[Марица.бг](#)

✓ Какво очакват земеделците в ЕС след 2020-а

Възможно е след края на сегашния програмен период подкрепата за едрите собственици и арендатори да отпадне

Дебатите за Общата селскостопанска политика на ЕС след 2020 г., поне в Европа, навлязоха в най-разгорещената си фаза. За добро или за лошо, вече и широката общественост е допусната в него, чрез публичното онлайн обсъждане, което стартира Главна дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ под мотото „Модернизиране и опростяване на Общата селскостопанска политика“.

Нужна ли е наистина промяна на ОСП?

Новата система на директните плащания се прилага едва от 2015 г., а две години по-късно започва дебат за промяна. Толкова неуспешна ли беше реформата от 2013 г.? Истината е, че все още е рано да се даде еднозначен отговор на този въпрос. Икономическите и социалните ефекти от последните промени ще бъдат видими едва към 2020 г., когато ще има достатъчно данни за анализ. Кой тогава има нужда от промяна? Не са фермерите със сигурност. Смяната на системата на директното подпомагане през 7 години, освен че е скъпо, е и опасно. Липсата на предвидимост определено влияе негативно в икономически план на земеделските производители. Същото важи и за администрацията, независимо дали е национална или европейска. Това обаче не е така за политиците. Докато властимащите получават политически дивидент, обещавайки на своите избиратели светло бъдеще, чиновниците губят време и енергия, опитвайки се да поправят

допуснатите грешки и да дадат смислено обяснение на потърпевшите. Ето защо, ако има промяна в ОСП след 2020 г., то най-важният елемент - директните плащания - трябва да бъде структуриран така, че през 2023 г. да няма нужда от нови реформи.

В очакване на развоя - по-малко пари, повече хора, нестабилен пазар

През 2016 г., когато неофициално се заговори за промяна в ОСП, много държави членки, по примера на Франция и Холандия, започнаха да представят своите анализи и концепции. През есента на същата година по поръчка на Европейския парламент бяха изготвени и публично представени три концепции за промяна на Директните плащания, Пазарните мерки и Развитието на селските райони. В момента Европейската комисия прави консултации на политическо и експертно ниво, като се очаква в края на 2017 г. да изготви и представи Комюнике с различните политически варианти. На база на това Комюнике през 2018 г. ще започне детайлният дебат, свързан с ОСП, нейният вид и бъдеще.

В момента идеите и предложенията за промяна са много и различни, като варират от запазване на настоящата система, до пълно реструктуриране и създаване на допълнителни стълбове в ОСП. В едно обаче всички са убедени - за да съществува ОСП, тя трябва да бъде адекватно финансирана. Въпреки че дебатът за новата Многогодишна финансова рамка все още не е започнал, вече се промъкват опасения за намаление на бюджета на ОСП. Като основна причина за това се изтъкват Brexit, икономическата обстановка и увеличеният миграционен натиск. В същото време намалението на цените на земеделската продукция и забраната за внос на земеделска продукция, която Русия едностранно наложи, допълнително оказват натиск върху земеделските производители. Не трябва да се забравят и международните ангажименти, свързани с опазване на околната среда и климата, които бяха поети на ниво ООН и които ще трябва да бъдат инкорпорирани във всички сфери на производство.

Общоевропейско плащане

Като един от възможните варианти за промяна може да се разгледа идеята за разделяне на ОСП на две направления - национално и общоевропейско. Не трябва да се забравя, че ОСП е една от първите общи политики на ЕС. В тази връзка напълно е възможно част от директните плащания, а именно базовото плащане, да стане общоевропейско. Съгласно Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика до 2020 г. всички държави членки трябва да въведат схемата за основно плащане. Важно е да се отбележи, че схемата за основно плащане, а в случая с България - Схемата за единно плащане на площ, е най-опростеното и предвидимо плащане. При това положение въвеждането на едно общоевропейско основно плащане с еднакъв размер за територията на целия Европейски съюз е напълно резонно. Във финансово отношение това би означавало бюджетът на ЕС за земеделие да се раздели на две. Първата част да формира бюджета на това общоевропейско плащане, а от втората част да се формират индивидуалните пакети на държавите членки. Ако се появи такова предложение, е важно да се преценят положителните и отрицателните страни на едно такова общоевропейско плащане.

Положителни страни:

От политическа гледна точка основната положителна страна ще бъде заздравяването на Европейския съюз като такъв. Формирането на общоевропейско плащане ще даде гаранции, че всички членове на ЕС и всички негови граждани са равноправни и се третират като такива. Това ще гарантира, че създаването на ЕС на „две скорости“ няма да се отрази на най-голямата и стара обща политика на ЕС, а именно ОСП. В същото време във външнополитически аспект това ще даде много положителни сигнали на всички партньори на ЕС. От икономическа гледна точка това общоевропейско плащане ще даде сигурност на европейските фермери както от гледна точка на размера на плащането, така и от гледна точка на времето, в което те ще го получат. Това ще осигури и така нужната предвидимост в доходите и възможност за планиране на разходите. Отделно ще се намали постоянно увеличаващото се икономическо разделение между земеделците, което ще спомогне за създаването на една по-добра конкурентна среда вътре в самия ЕС.

Отрицателни страни:

От политическа гледна точка основната отрицателна страна на въвеждането на едно такова общоевропейско плащане ще бъде намалението на индивидуалните пакети на държавите членки и свързаното с това намаляване на националното влияние и националните политики за сметка на общоевропейските. Отделно това би означавало администрацията в Брюксел да поеме отговорност за прилагането на част от политиката, която формира. От икономическа гледна точка може да се окаже, че въвеждането на едно такова общоевропейско плащане ще доведе до намаление на общия размер на директните плащания спрямо фермерите в някои държави членки, докато в други ще доведе до увеличение.

Запазване на базовото плащане

Независимо от всичко трябва да се има предвид за кого е създадена ОСП, към кого са насочени всички приоритети в нея и каква е нейната цел. Затова при всички случаи опростеното основно плащане трябва да се запази. А ако се приеме създаването на общоевропейско базово директно плащане, то по отношение на подпомагането, което ще зависи от държавите членки и чрез което те ще правят национална политика, трябва да има ясно разделение между инвестиционните и компенсаторните схеми. Напълно възможно и резонно би било националните директни плащания да съдържат всички компенсаторни плащания, които земеделските производители получават в замяна на поетите от тях ангажименти за опазване на околната среда и климата. Особено като се има предвид, че тези ангажименти в бъдеще ще стават все повече. Няма логика еднотипни плащания да се съдържат и в двата стълба на ОСП. По-добрият вариант би бил всички плащания на площ от сегашния Втори стълб да бъдат обединени с тези в Първи стълб. При това положение чрез Програмите за развитие на селските райони всяка една държава членка ще може по-добре да отрази инвестиционните нужди на своите земеделски производители.

Без подкрепа за индустриалните фермери

Паралелно с понятието за „Активен фермер“ е напълно възможно да се появи и понятието „индустриален фермер“. В условието на намален бюджет е вероятно системата за намаление на плащанията над определен размер, т.нар. „capping“, да бъде заменена с едно такова понятие. При това положение с цел запазване на средства за малки и средни земеделски производители и развитие на икономиката в селските райони ферми, които попадат в едно такова определение, да бъдат изключени от субсидиране. Един такъв хипотетичен сценарий е напълно възможно да се случи. Идеите и възможностите за модернизиране, опростяване или просто промяна на ОСП са много и идват отвсякъде. Част от тях ще се реализират, част от тях ще си останат просто идеи. Промяната обаче е започнала. Ето защо е много важно Министерство на земеделието и храните да направи публичен анализа, на база на който администрацията подготвя националните ни приоритети. Много е важно тези приоритети да бъдат представени и обсъдени със земеделските стопани. Още повече че началото на реалния дебат ще стане по време на Българското председателство на Съвета на ЕС. Това означава, че ще имаме реалния шанс националните ни идеи да станат европейски и да се реализират.